

SXEDIO.E73

28.3.1931: ΑΚΥΡΩΝΕΤΑΙ Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΡΙΑΝΜΤΑΦΥΛΛΙΔΗ ΣΤΗ ΜΟΡΦΟΥ ΕΝΩ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΤΑΙ Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΜΑΡΚΙΔΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΔΟΤΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΟΡΕΙΝΗΣ

Παράπονα για καλπονοθεία στις εκλογές του **1930** δεν είχαν μόνο οι αντίπαλοι του Χριστόδουλου Γαλατόπουλου, αλλά και οι υποστηρικτές του Γ. Μαρκίδη στο διαμέρισμα Ορεινής για την εκλογή του του Θεοφάνη Θεοδότου ως και οι υποστηρικτες του Γ. Χατζηπαύλου κατά της εκλογής του Αντώνη Τριανταφυλλίδη στο διαμέρισμα Μόρφου-Λεύκας.

Ετσι προσφύγαν όλοι στο δικαστήριο.

ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΜΑΡΚΙΔΗ ΚΑΤΑ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΘΕΟΔΟΤΟΥ: Η προσφυγή του Γ. Μαρκίδη εναντίον της εκλογής του παλαιοπολιτικού Θεοφάνη Θεοδότου απερρίφθη τελικά και επικυρώθηκε η εκλογή. Εγραφε η εφημερίδα " Ελευθερία" στις **28.3.1931:**

" Την παρελθούσαν Πέμπτην ο έντιμος εφέτης κ. Γκρήην εξέδωσε την απόφασιν του επί της εκλογικής αιτήσεως του διαμερίσματος Ορεινής, διά της αποφάσεως του δε απέρριψε την αίτησιν με έξοδα και επεκύρωσε την εκλογήν.

Ο έντιμος Εφέτης απαγγέλλων την απόφασιν του είπε: Ο δικηγόρος των αιτητών εζήτησε την ακύρωσιν της εκλογής βασιζόμενος επί των ακολούθων πέντε λόγων:

1. Εις τας ειδοποιήσεις τας οποίας ο επί της ανακηρύξεως υπάλληλος απέστειλεν εις τους Μουκτάρας περί της ημέρας της ψηφοφορίας ανέφερον μεν τα ονόματα των υποψηφίων, αλλά δεν ανέφερε τα επαγγέλματα και την διαμονήν των.

2. Κατά την ημέραν της ψηφοφορίας έξωθεν του σταθμού της ψηφοφορίας οι ψηφοφόροι ήσαν διηρημένοι εις δύο στρατόπεδα και η αστυνομία εκάλει πέντε ψηφοφόρους από το έν στρατόπεδον να ψηφίσουν, κατόπιν δε πέντε από το άλλο στρατόπεδον και ούτω καθεξής, ούτω δε η μυστικότης της

ψηφοφορίας παρεβιάσθη.

3. Διαρκούσης της ψηφοφορίας επετράπη εις διάφορα πρόσωπα να ευρίσκονται εντός του σταθμού ψηφοφορίας εν Δευτερά και να επηρεάζουν τους εκλογείς.

4. Ο επί της ανακηρύξεως υπάλληλος ώρισεν ως ημέραν ψηφοφορίας μόνον την **16** Οκτωβρίου εις τον εκλογικόν δε σταθμόν της Δευτεράς η ψηφοφορία επετράπη να εξακολουθήση και κατά την **17**ην Οκτωβρίου.

5. Ενώ εις τον εκλογικόν σταθμόν Δευτεράς η ψηφοφορία εξακολούθησε και κατά την **17**ην Οκτωβρίου, η ψηφοφορία εις τον εκλογικόν σταθμόν Κλήρου έκλεισε την νύκτα της **16**ης Οκτωβρίου, ούτω δε δεν εδόθη η ιδία ευκαιρία εις όλους τους εκλογείς του διαμερίσματος.

Όσον αφορά τον πρώτον λόγον το δικαστήριον εύρεν ότι η παράλειψις του επαγγέλματος και της διαμονής του υποψηφίου εκ της ειδοποιήσως είναι απλή παρατυπία και το άρθρον **21** του περί Νομοθετικού Συμβουλίου διατάγματος ρητώς προνοεί ότι ουδεμία εκλογή δύναται να ακυρωθή δι' απλήν παρατυπίαν.

Όσον αφορά τον δεύτερον λόγον, ότι δηλαδή η μυστικότης της ψηφοφορίας παρεβιάσθη, το δικαστήριον εύρεν ότι αι διευθετήσεις της αστυνομίας έξωθι του εκλογικού σταθμού ήσαν αναγκαίαι προς τήρησιν της τάξεως και δεν επηρέαζον την μυστικότητα της ψηφοφορίας, διότι οι εισερχόμενοι εις τον σταθμόν να ψηφίσουν ήσαν ελεύθεροι να ψηφίσουν ως ήθελον.

Όσον αφορά τον τρίτον λόγον, ότι δηλαδή επετράπη εις πρόσωπα, μη έχοντα δικαίωμα, να παραμένουν εις τον σταθμόν της ψηφοφορίας και να επηρεάζουν τους εκλογείς, ουδεμία μαρτυρία προσήχθη.

Όσον αφορά τον τέταρτον λόγον, ότι η ψηφοφορία παρετάθη και εξηκολούθησε την **17**ην Οκτωβρίου, το Δικαστήριον είπεν ότι ο επί της ανακηρύξεως

υπάλληλος είχε το δικαίωμα να ορίση την ψηφοφορία διά μίαν ή περισσότερας ημέρας, μη υπερβαινούσας τας τρεις. Ο κανονισμός δεν αναφέρει ότι όλαι αι ημέραι πρέπει να ορισθούν εκ των προτέρων. Απλώς αναφέρει ότι πρέπει να δοθή ειδοποίησις τουλάχιστον τρεις ημέρας προ της πρώτης ημέρας της ψηφοφορίας. Εις την προκειμένην περίπτωσιν ο αρμόδιος υπάλληλος ώρισε την **16** Οκτωβρίου ως ημέραν ψηφοφορίας. Αλλ' από της μεσημβρίας της εν λόγω ημέρας αντελήφθη ότι λόγω ανεπαρκείας της αιθούσης της ψηφοφορίας η ψηφοφορία επεβραδύνετο και εκατοντάδες ψηφοφόρων ανέμενον έξω του σταθμού σειράν να ψηφίσωσι.

Η αυτή κατάσταση εξηκολούθησε μέχρι του μεσονυκτίου, οπότε πλέον των **500** ψηφοφόρων μεταξύ των οποίων και τινες εκ των αιτητών εφώναζον να γίνη παράτασις της ψηφοφορίας διά να τους δοθή ευκαιρία να ψηφίσωσι.

Ο αρμόδιος υπάλληλος, έχων υπ' όψιν του το ασαφές των κανονισμών αφ' ενός και αφ' ετέρου βλέπων ότι αν διέταττε να κλείση η κάλπη, πλέον των **500** ψηφοφόρων θα εστερούντο του δικαιώματος να ψηφίσουν, χωρίς να παύουν οι ίδιοι, εθεώρησεν ορθόν να παρατείνη την ψηφοφορία.

Είναι κανών του δικαίου, όπου ο νόμος είναι ασαφής να δίδεται εις αυτόν τοιαύτη ερμηνεία, ώστε να καθιστά αυτόν ελάχιστα προκλητικόν δυσφορία εις το δημόσιον. Εις την προκειμένην περίπτωσιν θα ήτο μεγάλη δυσφορία εις το κοινόν, εάν ημποδίζοντο **500** ψηφοφόροι άνευ σφάλματος των να ψηφίσουν και δι' αυτό εφ' όσον ο κανονισμός είναι σκοτεινός, πρέπει να ερμηνευθή ως παρέχων το δικαίωμα προς παράτασιν της ψηφοφορίας.

Αλλα προεβλήθη ο ισχυρισμός ότι διά την δευτέραν ημέραν της ψηφοφορίας δεν εδόθη επαρκής ειδοποίησις, απλώς δε ανεκοινώθη η παράτασις της ψηφοφορίας από του εκλογικού σταθμού προφορικώς.

Εάν ο κανονισμός ώριζε να δοθή γραπτή ειδοποίησις, έπρεπε να δοθή τοιαύτη. Μη ορίζοντος όμως του κανονισμού, ο τρόπος της ανακοινώσεως της

παρατάσεως επαφίεται εις τον αρμόδιον υπάλληλον. Θα ήτο ίσως λόγος σοβαρός ακυρώσεως της εν λόγω εκλογής, αν ο αρμόδιος υπάλληλος δεν έδιδε την ζητηθείσαν παράτασιν και απεκλείοντο του να ψηφίσουν **500** ψηφοφόροι, χωρίς καθόλου να πταίουν.

Η παράτασις εγένετο σύμφωνα με το πνεύμα των εκλογικών κανονισμών, το οποίον αναμφιβόλως είναι να δοθή ευκαιρία εις όλους τους ψηφοφόρους να ψηφίσουν, ο δε δικαστής εις τοιαύτην περίπτωσιν έχει καθήκον να εξετάση την ουσίαν και όχι απλώς την παρατυπίαν.

Όσον αφορά το ότι η ψηφοφορία εις τον σταθμόν Κλήρου δεν παρετάθη διά την **17**ην το δικαστήριον παρετήρησεν ότι πολύ ορθώς η κάλλη Κλήρου έκλεισε την εσπέραν της **18** Οκτωβρίου, εφ' όσον δεν υπήρχον πλέον ψηφοφόροι.

(Μεταγλώττιση)

"Την περασμένη Πέμπτη ο έντιμος Εφέτης κ. Γκρήην εξέδωσε την απόφασή του στην εκλογική αίτηση του διαμερίσματος Ορεινής, με την απόφαση του δε απέρριψε την αίτηση με έξοδα και επικύρωσε την εκλογή.

Ο έντιμος Εφέτης απαγγέλλοντας την απόφαση του είπε:

Ο δικηγόρος των αιτητών ζήτησε την ακύρωση της εκλογής βασιζόμενος στους ακόλουθους πέντε λόγους:

1. Στις ειδοποιήσεις, τις οποίες ο υπάλληλος για την ανακήρυξη απέστειλε στους Μουκτάρες για την ημέρα της ψηφοφορίας ανέφερε μεν τα ονόματα των υποψηφίων, αλλά δεν ανέφερε τα επαγγέλματα και τη διανομή τους.

2. Κατά την ημέρα της ψηφοφορίας έξω από το σταθμό της ψηφοφορίας οι ψηφοφόροι ήταν διαιρεμένοι σε δύο στρατόπεδα και η Αστυνομία καλούσε πέντε ψηφοφόρους από το ένα στρατόπεδο να ψηφίσουν, ύστερα δε πέντε από το άλλο στρατόπεδο, και ούτω καθεξής, έτσι δε η μυστικότητα της

ψηφοφορίας παραβιάστηκε.

3. Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας επιτράπηκε σε διάφορα πρόσωπα να βρίσκονται μέσα στο σταθμό ψηφοφορίας στη Δευτερά και να επηρεάζουν τους εκλογείς.

4. Ο υπάλληλος για την ανακήρυξη όρισε ως ημέρα ψηφοφορίας μόνο τη **16** Οκτωβρίου στον εκλογικό σταθμό της Δευτεράς, η ψηφοφορία επιτράπηκε να συνεχισθεί και κατά την **17**ην Οκτωβρίου.

5. Ενώ στον εκλογικό σταθμό Δευτεράς η ψηφοφορία εξακολούθησε και κατά την **17**η Οκτωβρίου, η ψηφοφορία στον εκλογικό σταθμό Κλήρου έκλεισε τη νύκτα της **16**ης Οκτωβρίου και έτσι δεν δόθηκε η ίδια ευκαιρία σε όλους τους εκλογείς του διαμερίσματος.

Όσον αφορά τον πρώτο λόγο το Δικαστήριο βρήκε ότι η παράλειψη του επαγγέλματος και της διαμονής του υποψηφίου από την ειδοποίηση είναι απλή παρατυπία και το άρθρο **21** του Διατάγματος για το Νομοθετικό Συμβούλιο προνοεί ρητά ότι καμιά εκλογή δεν μπορεί να ακυρωθεί για απλή παρατυπία.

Όσον αφορά το δεύτερο λόγο, ότι δηλαδή η μυστικότητα της ψηφοφορίας παραβιάστηκε, το δικαστήριο βρήκε ότι οι διευθετήσεις της αστυνομίας έξω από τον εκλογικό σταθμό ήταν αναγκαίες για τήρηση της τάξης και δεν επηρέαζαν τη μυστικότητα τη ψηφοφορίας γιατί οι εισερχόμενοι στο σταθμό να ψηφίσουν ήσαν ελεύθεροι να ψηφίσουν όπως ήθελαν.

Όσον αφορά τον τρίτο λόγο, ότι δηλαδή επιτράπηκε σε πρόσωπα που δεν είχαν δικαίωμα να παραμένουν στο σταθμό της ψηφοφορίας και να επηρεάζουν τους εκλογείς καμιά μαρτυρία δεν παρουσιάστηκε.

Όσον αφορά τον τέταρτο λόγο, ότι η ψηφοφορία παρατάθηκε και εξακολούθησε στις **17** Οκτωβρίου, το δικαστήριο είπεν ότι ο υπάλληλος επί της ανακήρυξης είχε το δικαίωμα να ορίσει την ψηφοφορία για μια ή περισσότερες ημέρες, που δεν υπερβαίνουν τις τρεις. Ο κανονισμός δεν αναφέρει ότι όλες οι ημέρες πρέπει να ορισθούν εκ των προτέρων. Αναφέρει απλώς ότι

πρέπει να δοθεί ειδοποίηση τουλάχιστον τρεις ημερες πριν από την πρώτη ημέρα της ψηφοφορίας. Στην προκειμένη περίπτωση ο αρμόδιος υπάλληλος όρισε τη **16η** Οκτωβρίου ως ημέρα ψηφοφορίας. αλλά από το μεσημέρι της ημέρας αυτής αντιλήφθηκε ότι λόγω ανεπάρκειας της αίθουσας της ψηφοφορίας η ψηφοφορία επιβραδυνόταν και εκατοντάδες ψηφοφόροι ανέμεναν έξω από το σταθμό σειρά για να ψηφίσουν

Η ίδια κατάσταση εξακολούθησε μέχρι τα μεσάνυκτα, οπότε πέραν των **500** ψηφοφόρων μεταξύ των οποίων και κάποιοι από τους αιτητές εφώναζαν να γίνει παράταση της ψηφοφορίας για να τους δοθεί ευκαιρία να ψηφίσουν.

Ο αρμόδιος υπάλληλος έχοντας υπόψη του το ασαφές των κανονισμών αφ' ενός και αφετέρου βλέποντας ότι αν διέτασσε να κλείσει η κάλπη, πέραν των **500** ψηφοφόρων θα στερούνταν του δικαιώματος να ψηφίσουν, χωρίς να φταίουν οι ίδιοι, θεώρησε ορθό να παρατείνει την ψηφοφορία. Είναι κανόνας του δικαίου, όπου ο νόμος είναι ασαφής να δίδεται σ' αυτόν τέτοια ερμηνεία ώστε να καθιστά ελάχιστα προκλητικό δισφορία στο δημόσιο. Στην προκειμένη περίπτωση θα ήταν μεγάλη δυσφορία στο κοινό, εάν εμποδίζονταν **500** ψηφοφόροι, χωρίς δικό τους σφάλμα, να ψηφίσουν, και γι' αυτό, εφόσον ο κανονισμός είναι σκοτεινός, πρέπει να ερμηνευθεί ότι παρέχει το δικαίωμα προς παράταση της ψηφοφορίας.

Αλλά προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι για τη δεύτερη ημέρα της ψηφοφορίας δεν δόθηκε επαρκής ειδοποίηση, απλώς δε ανακοινώθηκε η παράταση της ψηφοφορίας από τον εκλογικό σταθμό προφορικά. Εάν ο κανονισμός όριζε να δοθεί γραπτή ειδοποίηση, έπρεπε να δοθεί.

Εφ' όσον όμως ο κανονισμός δεν ορίζει, ο τρόπος της ανακοίνωσης της παράτασης επαφίεται στον αρμόδιο υπάλληλο. Θα ήταν ίσως λόγος σοβαρός ακύρωσης της εν λόγω εκλογής, αν ο αρμόδιος υπάλληλος δεν έδιδε την παράταση που ζητήθηκε και αποκλείονταν από του να ψηφίσουν **500** ψηφοφόροι,

χωρίς καθόλου να φταίουν. Η παράταση έγινε σύμφωνα με το πνεύμα των εκλογικών κανονισμών, το οποίο αναμφίβολα είναι να δοθεί ευκαιρία σε όλους τους ψηφοφόρους να ψηφίσουν, ο δε δικαστής σε τέτοια περίπτωση έχει καθήκον να εξετάση την ουσία και όχι απλώς την παρατυπία.

Όσον αφορά το ότι η ψηφοφορία στο σταθμό Κληρου δεν παρατάθηκε για τις **17** το Δικαστήριο παρατήρησε ότι πολύ ορθά η κάλπη της Κλήρου έκλεισε το βράδυ της **16** Οκτωβρίου, εφ' όσον δεν υπήρχαν πλέον ψηφοφόροι".

Η ΠΡΟΣΦΥΓΗ Γ. ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ: Η εκλογική δίκη για το διαμέρισμα Μόρφου-Λεύκας στην οποία ο Γ. Χατζηπαύλος είχε προσφύγει εναντίον της εκλογής του Αντώνη Τριανταφυλλίδη, έγερνε σε βάρος της εκλογής του Τριανταφυλλίδη, γιατί από τις μαρτυρίες που κατατέθηκαν στο δικαστήριο φαινόταν ότι οπαδοί του είχαν πραγματικά ενεργήσει διαφθορά και νοθεία. Στις **14.3. 1931** η "Ελευθερία" δίνουσα λεπτομέρειες από τη συνεχιζόμενη δίκη σημείωνε:

"Μέχρι της χθες ηκούσθησαν οι μάρτυρες επί του ισχυρισμού ότι εδόθησαν λίραι δέκα έξι εις την Εκκλησίαν Γαληνής υπό των Στεφάνου Ιωαννίδου και Παναγιώτη Λαμπρίδου, επίσης δε ηκούσθησαν μάρτυρες σχετικώς με εστίασιν εις το εν Λεύκα εστιατόριον Νικόλα Μορφίτη. Ετεροι μάρτυρες κατέθεσαν ότι ο Παπασυμεών εκ Γαληνής εφοβέρισε τον Νικόλα Σολιάτην, εκ Γαληνής, ότι δεν θα βαπτίση το παιδί του, εάν ο τελευταίος ούτος δεν ψηφίση υπέρ του κ. Τριανταφυλλίδου.

Το απόγευμα της χθες ήρχισαν καλούμενοι οι μάρτυρες του ισχυρισμού ότι διεπράχθη δωροδοκία εν Κυρά, μεθ' ο η υπόθεσις ανεβλήθη διά να συνεχισθή την προσεχή Δευτέραν"

(Μεταγλώττιση)

Μέχρι χθες ακούστηκαν οι μάρτυρες για τον ισχυρισμό ότι δόθηκαν δέκα έξι λίρες στην Εκκλησία

ΣΓαληνής από τους Στέφανο Ιωαννίδη και Παναγιώτη Λαμπρίδη, επειδή δε ακούστηκαν μάρτυρες σχετικά με εστίαση στο εστιατόριο του Νικόλα Μορφίτη. Άλλοι μάρτυρες κατέθεσαν ότι ο Παπασυμεών από τη Γαληνή φοβέρισε το Νικόλα Σολιάτη από τη Γαληνή ότι δεν θα βαπτίσει το παιδί του, εάν ο τελευταίος δεν ψηφίσει υπέρ του κ. Τριανταφυλλίδη.

Χθες το απόγευμα άρχισαν να καλούνται οι μάρτυρες του ισχυρισμού ότι διαπράχθηκε δωροδοκία στην Κυρά και στη συνέχεια η υπόθεση αναβλήθηκε για να συνεχισθεί την προσεχή Δευτέρα".

Ο Τριανταφυλλίδης βλέποντας ότι αν συνεχιζόταν η δίκη δεν θα απέφυγε περισσότερο ρεζίλημα με τα όσα αναφέρονταν στο δικαστήριο ζήτησε από τον δικαστή να ακυρώσει την εκλογή, πράγμα που έπραξε αμέσως (Ελευθερία **18.4.1931**):

" Χθες έκλεισεν η εκλογική δίκη Μόρφου-Λεύκας υπό εξής περιστάσεις: Την πρωίαν, μόλις ήρξατο η συνεδρίαση του δικαστηρίου, ο κ. Κληρίδης υπέβαλεν εκ μέρους του κ. Αντ. Τριανταφυλλίδου την ακόλουθον γραπτήν δήλωσιν:

Μυλόρδε, εν τη προόδω της διαδικασίας αντιλαμβάνομαι μετά λύπης ότι μερικάί πράξεις διαφθοράς διεπράχθησαν υπό προσώπων ενδιαφερομένων υπέρ της επιτυχίας μου. Καίτοι αι τοιαύται πράξεις δεν διεπράχθησαν υπ' εμού η κατ' έντολήν ή τη συγκαταθέσει ή εν γνώσει μου εν τούτοις αισθάνομαι, ότι δεν είμαι δικαιολογημένος υπεραψίζων περαιτέρω την εκλογήν μου και διά τούτο δέχομαι όπως εκδοθή διάταγμα ακυρούν την εκλογήν".

(Μεταγλώττιση)

"Χθες έκλεισε η εκλογική δίκη Μόρφου- Λεύκας υπό τις εξής περιστάσεις: Το πρωί, μόλις άρχισε η συνεδρίαση του δικαστηρίου ο κ. Κληρίδης υπέβαλε εκ μέρους του κ. Αντ. Τριανταφυλλίδη την ακόλουθη γραπτή δήλωση:

"Μυλόρδε, στην πρόοδο της διαδικασίας αντιλαμβάνομαι με λύπη ότι διεπράχθησαν μερικές πράξεις διαφθοράς από πρόσωπα που ενδιαφέρονται υπέρ της επιτυχίας μου. Παρ' όλον ότι οι τέτοιες πράξεις δεν διεπράχθησαν από μένα ή κατ' εντολήν ή με τη συγκατάθεση ή με τη γνώση μου, εν τούτοις αισθάνομαι ότι δεν είμαι δικαολογημένος να υπερασπίσω περαιτέρω την εκλογή μου και γι' αυτό δέχομαι όπως εκδοθεί διάταγμα που να ακυρώνει την εκλογή".

Μετά τη δήλωση αυτή του Αντώνη Τριανταφυλλίδη ο δικαστής Γκρήην δήλωσε ότι περίττευε η συνέχιση της υπόθεσης και ο δικηγόρος του αιτητή ζήτησε τα έξοδα του. Όταν το θέμα αυτό κανονίστηκε το δικαστήριο διέταξε την ακύρωση της εκλογής.

Αυτή ήταν και η τελευταία εκλογή του Τριανταφυλλίδη γιατί είχε αποφασίσει πλέον να μη υποβάλει υποψηφιότητα ενώ σε λίγα χρόνια θα δολοφονείτο κάτω από μυστηριώδεις συνθήκες στη Λευκωσία.

Όμως απέμεναν ακόμα οι εκλογές στα δύο διαμερίσματα.